

Technologické vady a jejich výskyt při porážení jatečných zvířat na jatkách

MVDr. Petra Doleželová, Ph.D., MVDr. Petra Mačáková, Ph.D., MVDr. Lenka Válková,
doc. MVDr. Petr Chloupek, Ph.D.

Abstrakt

Sledovali jsme výskyt technologických poškození po porážení u skotu, prasat, ovcí a koz porážených na jatkách.

Celkem bylo sledováno po porážení na jatkách: 1 136 754 dojnic, 257 912 jalovic, 1 015 541 býků ve výkrmu, 104 459 telat, 586 245 prasnic, 25 027 303 prasat ve výkrmu, 123 191 selat, 22 815 ovcí, 114 264 jehňat, 1 348 koz, 5 778 kůzlat, a to v období let 2010 až 2019 u zvířat chovaných v chovech v České republice a porážených na jatkách v České republice.

Byla zjišťována úroveň celkového výskytu technologických poškození pro daný druh a kategorii zvířat s cílem zjistit, jak často se pro který druh a případně kategorii porážených zvířat technologická poškození vyskytují. Tyto výsledky jsou významné z pohledu potřeby směřování veterinárního dozoru orientovaného na posuzování technologických poškození v rámci veterinární prohlídky na jatkách.

Zjistili jsme, že z hlediska veterinárního dozoru je třeba se zaměřit u dojnic, jalovic, býků a telat na zahlcení plic, nedostatečné vykvrvení a jiné smyslové odchylky (s výjimkou býků); dále u prasat ve výkrmu na zahlcení plic, u prasnic na zahlcení plic a nedostatečné vykvrvení a u selat na zahlcení plic a jiné smyslové odchylky, a dále u ovcí na zahlcení plic a jiné smyslové odchylky, u jehňat na zahlcení plic, u koz na zahlcení plic a u kůzlat na zahlcení plic a jiné smyslové odchylky (hodnota s výskytem nad 1 % z porážených zvířat).

Dále byl porovnáván výskyt jednotlivých technologických poškození mezi jednotlivými druhy a kategoriemi poráženého skotu, prasat, ovcí a koz s cílem zjistit, u kterého druhu a kategorie zvířat se příslušné technologické poškození vyskytuje nejčastěji, tzn., že porážení a následné zpracování těla a orgánů zvířat není technologicky vyřešeno na úrovni odpovídající jiným druhům a kategoriím zvířat s nižším výskytem poškození.

Z výsledků je zřejmé, že problém v technologii vedoucí k výskytu technologických poškození je zejména u zahlcení plic a to u všech druhů a kategorií porážených zvířat, u nedostatečného vykvrvení u býků ve výkrmu, jalovic, dojnic, telat a prasnic, u jiných smyslových odchylek, u dojnic, býků ve výkrmu, jalovic, prasnic, selat, prasat ve výkrmu, kdy výskyt technologických poškození překračuje 1 % a současně se výrazně liší nejvyšší a nejnižší hodnota mezi jednotlivými druhy a kategoriemi porážených zvířat. V uvedených případech je tak zřetelný

výrazný prostor pro zvýšení úrovně technologie ve smyslu snížení výskytu technologických vad zjišťovaných po porážení jatečných zvířat na jatkách.

Abstract

We monitored the occurrence of technological damage in cattle, pigs, sheep and goats after slaughter in slaughterhouses.

In total, technological damages were monitored in 1 136 754 dairy cows, 257 912 heifers, 1 015 541 bulls, 104 459 calves, 586 245 sows, 25 027 303 fattening pigs, 123 191 piglets, 22 815 sheep, 114 264 lambs, 1 348 goats and 5 778 kids, in the period from 2010 to 2019 in animals kept in herds in the Czech Republic and slaughtered in slaughterhouses in the Czech Republic.

The level of the overall occurrence of technological damage for a given species and category of animals was determined in order to find out how often technological damage occurs for which species and possibly for which category of slaughtered animals. These results are significant from the point of view of the need for targeting of veterinary supervision focused on the assessment of technological damage as part of the veterinary inspection in slaughterhouses.

We found that in terms of veterinary supervision, it is necessary to focus on dairy cows, heifers, bulls and calves for lung congestion, insufficient bleeding and other sensory deviations (except for bulls); furthermore, on fattening pigs for lung congestion, on sows for lung congestion and insufficient bleeding and on piglets for lung congestion and other sensory deviations, and on sheep for lung congestion and other sensory deviations, on lambs for lung congestion, on goats for lung congestion and on kids for lung congestion and other sensory deviations (value occurring in above 1% of slaughtered animals).

Furthermore, the occurrence of each technological damage was compared between individual species and categories of slaughtered cattle, pigs, sheep and goats in order to find in which species and categories it is most common, i.e. that slaughter and subsequent processing of animal carcasses and organs is not technologically resolved at a level corresponding to other species and categories of animals with a lower incidence of damage.

It is obvious from the results that the problem in technology leading to the occurrence of technological damage manifests itself mainly in lung congestion in all species and categories of slaughtered animals, in insufficient bleeding in bulls, heifers, dairy cows, calves and sows, and in other sensory deviations in dairy cows, bulls, heifers, sows, piglets and fattening pigs

where the incidence of technological damage exceeds 1% and at the same time the highest and lowest values differ significantly between individual species and categories of slaughtered animals.

In these cases, there is a clear significant space for increasing the level of technology in terms of reducing the incidence of technological damage detected after the slaughter of animals in slaughterhouses.